

ref a

Cultuurgids voor het onderwijs

met aanbod schoolvoorstellingen

2019-2020

“ We kwamen een tijdje geleden met onze klas kijken naar de voorstelling ‘Pluche’ en vonden het heel leuk dat we onze eigen knuffels mochten meebrengen.

Lia Kossig en
Joséphine Puissant,
eerste kleuterklas,
Basisschool GoBilijn,
Bilzen

“ Een paar weken geleden kwamen we met de klas naar het toneelstuk ‘Modders’ kijken in de Kimpel. Dat was heel leuk. Het was een beetje raar, maar heel grappig. Ik werd zelfs op het podium geroepen!

Thomas Festjens,
derde leerjaar,
Basisschool
De Bammerd,
Grote-Spouwen

“ Op dit moment ben ik bezig met het schrijven van een eigen boek. Het boek gaat over een meisje dat verschillende avonturen beleeft. Het is een fantasieboek.

Lilly Palmans,
tweede middelbaar,
Sint-Lambertuscollege,
Bilzen

“ Ik mocht meedoen als figurant aan de tv-serie Galaxy Park op Ketnet. Ik moest op de achtergrond rondlopen, als bezoeker van het park.

Oswald Homolka,
eerste middelbaar,
Atheneum
Bilzen

“ Ik ga soms met mijn mama naar de bib en dan gaan we naar boven, langs die hele grote trap. Ik mag daar dan een boekje kiezen. Ik kan nog niet lezen maar ik hou van de boeken van Jommeke. Gewoon bladeren en kijken, prentje per prentje. Er zijn daar boeven die verkleed zijn als konijnen. Die vind ik zo spannend!

Xander Nijs,
derde kleuterklas,
Basisschool
De Driesprong, Eik

“ Ik ben bij Glitter en Glatte, een toneelgroep voor en door kinderen. Ik doe dit omdat ik toneelspelen heel leuk vind.

Dieuwke Hensen,
vijfde leerjaar,
Basisschool De Breg,
Eigenbilzen

Hé Harry! What's the Story?

Fred blaast één dikke kaars uit! Je kent 'm wel: rake interviews van interessante cul-

tuurbeesten, prikkelende verhalen van Bilzerse leerkrachten, cultuurprojecten om van te smullen, schoolvoorstellingen om zeker te zien. Kortom, een mega-aanbod voor het onderwijs. Dit is jullie verhaal voor schooljaar 2019-2020, voor alle Bilzerse scholen, dus zowel kleuter-, lager als secundair onderwijs, geserveerd door cultuurcentrum De Kimpel, Kunstkoepel Muziek & Theater en Beeld (academies Bilzen, Lanaken, Zutendaal), EXPOkimpel en Bibliotheek De Kimpel.

Jaar 1 was voor Fred een smakelijk succes. Wij glimlachen nog altijd na van Woordfabriek, we pakken cultuurambassadeurs Eva en Boekenmeester Jan mee én we dromen van meer. We gaan zelfs voor beter, daarom rolt deze Fred pas eind augustus jouw leraarskamer binnen. En de digitale Fred (via www.ikbenfred.be) en nieuwsbrieven (meld je aan via fred@bilzen.be) versterken deze papieren kerel.

Cultuur kan binnen het onderwijs breder aan bod komen en het onderwijs kan zich meer laten inspireren door cultuur. Wij focussen alvast op communicatie (Fred houdt je op de hoogte) en netwerking (je kent de Fred-ambassadeur van jouw school toch?). Deelname aan ons aanbod volgt dan wel, vroeger of later.

Fred gaat voor meer goesting in meer cultuur bij meer leerlingen, meer leerkrachten, meer klassen, meer scholen ... En dat lukt alleen maar 'samen'. Het is onze ambitie om elk kind en elke jongere, ongeacht de thuissituatie en sociaal-economische achtergrond, mee te laten genieten van cultuur. Cultureel bewustzijn en culturele expressie helpen jongeren om de uitdagingen van morgen zelfbewuster aan te gaan. Fred wil cultuur niet alleen brengen naar de lessen muzische vorming of esthetica – daar is de link met kunst en cultuur duidelijk – maar ook binnen andere vakken. Zo leren leerlingen ook kunst te zien in wetenschappen of creatief om te gaan met taal. Ik zeg je: “Cultuur en onderwijs gaan hand in hand!”

Ksie je! Vroeger of later, alligator.

Fred & friends

Colofon

De tweede editie van Fred is een uitgave van de Bilzerse culturele instellingen, cultuurcentrum De Kimpel, Kunstkoepel Muziek & Theater en Beeld (academies Bilzen, Lanaken, Zutendaal) en Bibliotheek De Kimpel in opdracht van het stadsbestuur van Bilzen en AGB Stadsontwikkeling Bilzen.

Redactie: Rudi Smeets (interviews), Loes Hardy, Carmen Kessen, Jannie Nijssen, Hilde Coenegrachts, Regine Op den Camp, Annick Schoemans en Roland Smeets.

Digitale Fred: Steven Van Hissenhoven en Wim Voncken.

Coverfoto: Shari Ruzzi.
Fotografie: Shari Ruzzi, Pascal Hermans, Valentin Jacobs, Hugo Thomassen, Jannie Nijssen

Realisatie: Jakobus en Corneel.

Uitgave augustus 2019
www.ikbenfred.be
fred@bilzen.be
089 519 530

Inhoud

03

Woord Vooraf

04

Inhoud

06

Interview Jan Lambrechts

10

Cultuurcentrum De Kimpel

11

Inspirerende getuigenis Veerle Maesen

12

Inspirerende getuigenis Piet Vansichen

14

Interview Eva Lynen

16

Terugblik op Woordfabriek

17

Inspirerende getuigenis Marika Souverijns

18

Kunstkoepel

20

Bilzen Mysteries 'Het Complot'

21

Inspirerende getuigenis Marie-Jeanne Meers

22

Beeldende kunst in de kleuterklas.

24

Interview Christophe Aussems

28

Bibliotheek De Kimpel

30

Inspirerende getuigenis Katrijn Beelen

32

Inspirerende getuigenis Jean-Pierre Pawlak

33

Inspirerende getuigenis Astrid Poelmans

34

Interview Hanne Evenepoel

36

EXPOkimpel

38

Inspirerende getuigenis Karlijn Loix

39

Inspirerende getuigenis Sarah Appermont

40

Aanbod Schooljaar 2019 - 2020

55

Praktisch & reserveren

“Mijn lievelingsboek is *Rosie en Moussa voor altijd*. Ik vind de boeken die ik kies niet altijd leuk, maar deze vond ik echt heel leuk.

Nore Bobbaers,
derde leerjaar,
Basisschool Rippetip,
Beverst

“Mijn twee grote hobby's zijn knutselen en dansen. Ik ga elke week naar 't Kwasteeltje bij mijn meter en naar de dansles van Move in Shape.

Juliette Bosch,
derde kleuterklas,
Basisschool De Halte,
Martenslinde

Jan Lambrechts, Beste Boekenmeester 2018 -

"Literatuur is de Dafalgan van de ziel"

"De mens heeft al vroeg in zijn jonge geschiedenis een tool ontwikkeld om zich te verdedigen tegen de banaliteit van het lot: de kunst." Jan Lambrechts (55) laat er geen twijfel over bestaan dat een leven zonder cultuur snel herleid wordt tot een vlakke, kabbelende passage tussen geboorte en dood. Dat besef gidste hem naar een passionele belangstelling voor jeugdliteratuur, die vorig jaar resulteerde in de bekroning tot Beste Boekenmeester van Vlaanderen.

In de zomer van 2014 verhuisden de zusters van het Heilig Graf in Bilzen naar de abdij van Herkenrode in Hasselt. Vijf jaar later ligt het klooster er verlaten bij. De bescheiden kamertjes en een tralieraampje tussen twee vertrekken herinneren aan een decennialang verleden van onthechting en contemplatie. Eén ruimte heeft een nieuwe bestemming gekregen: de bibliotheek. Jan Lambrechts creëerde er een stemmig leesuniversum met niet alleen de recentste jeugdliteratuur - "Hier vind je geen boeken die ouder zijn dan twee à drie jaar" - maar ook een *wall of fame* met snedige quotes van bekende bezoekers, een podiumpje, kleurrijke collages en véél paraferalia. "Als jongeren hier binnenkomen, moeten ze het gevoel krijgen dat ze een andere wereld betreden. Lezen doe je niet zomaar even, daarvoor moet je de tijd nemen en in de juiste sfeer komen", zegt Jan, sinds 2016 fulltime leescoördinator in de Vrije Basisschool Sint-Mauritius in Bilzen. "Een leuke locatie volstaat natuurlijk niet om jongeren aan het lezen te krijgen. Daarom

nemen we in onze school deel aan allerlei initiatieven, zoals Kwartiermakers, de Jeugdboekenmaand en de Voorleesweek. We nodigen ook geregeld een auteur uit. En heel belangrijk: als je zegt dat je lezen relevant vindt, moet je dat ook zien in het dagprogramma. Voor Kwartiermakers worden daadwerkelijk vijftien leesminuten ingeroosterd."

Was je als kind zelf een fervente lezer?

"Nee, helemaal niet. Ik las wel, maar ik wist nooit wát ik had gelezen. In die tijd kreeg je geen tools om aan een boek te beginnen. Daarom hebben wij ingezet op het bijbrengen van leesstrategieën. Het oproepen van voorkennis, bijvoorbeeld. We hebben er zelfs de taxonomie van de Amerikaanse onderwijspsycholoog Benjamin Bloom bijgehaald. Uit onderzoek blijkt dat Vlaamse kinderen zeer goed zijn in het beantwoorden van vragen die betrekking hebben op de inhoud, maar met vaardigheden als toepassen en creëren hebben ze over het algemeen behoorlijk wat moeite."

“Een vaardigheid als lezen kan je niet in regeltjes vatten, je moet de verbeelding aan de macht laten komen”

Door de digitalisering van de samenleving en de toenemende aantrekkingskracht van STEM-vakken komt lezen onder druk te staan. Hoe kan je lezen in die veranderende context een plaats geven?

“Als school moet je weten wat je wil. Excuus voor het woordgebruik, maar je moet ballen tonen. Je moet vooraf de koers en de bestemming bepalen, anders ben je stuurloos. Veel leerkrachten volgen hun handboek en denken dat ze daarmee de doelstellingen

wel zullen halen. Dan moet je je de vraag durven stellen: ben ik bezig met het invullen van voorgedrukte blaadjes of met het echte leven van de kinderen? We verlangen allemaal dat jongeren nieuwsgierig zijn en zich openstellen voor wat er in de wereld gebeurt. Wel, dan hebben zij recht op leerkrachten die hun gids willen zijn en niet klakkeloos doen wat het leerplan voorschrijft. Een vaardigheid als lezen kan je niet in regeltjes vatten, je moet de verbeelding aan de macht laten komen. Ik mag me gelukkig prijzen dat ik van mijn directie en collega's veel steun krijg, zeker sinds de verkiezing tot Beste Boekenmeester.”

Hoe kan je leerlingen leesvaardigheden bijbrengen? Met fingerspitzengefühl alleen red je het allicht niet.

“Dat klopt. Ik heb de mosterd gehaald bij Jos Walta, een Nederlandse autoriteit op het vlak van leesbevordering in het basisonderwijs. Ik heb bij hem een opleiding tot leescoördinator gevolgd. Hij heeft me het besef bijgebracht dat je jeugdliteratuur heel goed kan linken aan lesonderwerpen uit lessen geschiedenis, WO, Nederlands, ... Neem Haaieneiland van Rob Ruggenberg: perfect om een les over de Verenigde Oost-Indische Compagnie aan te wijden. Lezen wordt nog te vaak beschouwd als een extraatje, als een *marketingding*, terwijl het de essentie van onderwijs is.”

Maar is er niet meer dan dat functionele aspect?

“Jazeker, lezen gaat over verwondering. *Don't say no, just say oh*. Kunst en bij inbreiding lezen verzet zich tegen het vanzelfsprekende en roept ons op om ook andere paden te verkennen. In de voetstappen van anderen kunnen we onszelf vinden en ons bewust worden van het feit dat we niet alleen op tocht zijn. Literatuur toont ons de schoonheid die ligt in het bewandelen van de weg en biedt troost. Het is de Dafalgan van de ziel.”

Jan Lambrechts, Vlaamse boekenmeester én onze nieuwe cultuurambassadeur doorspekt het aanbod van de Bilzerse culturele instellingen met extra prikkels voor leerkrachten en onderwijs. Hieronder stelt Fred alvast twee hagelnieuwe initiatieven voor:

‘BOEKENBEKER: DÉ BATTLE VOOR VLOGGERS EN VOORLEZERS’

Als leesmeester liggen taalvaardigheid en leesplezier nauw aan mijn boekenhart. Bij Boekenbeker, een project rond boeken, voorlezen en vloggen, staan beide termen centraal. Samen met bibliotheek De Kimpel mik ik met Boekenbeker zowel op de laatste graad lager onderwijs als op de eerste graad secundair. Boeken lezen vormt, niet helemaal onverwacht, de rode draad van dit project. Maar we gaan nog een stapje verder. Leerlingen proeven van voorlezen en vloggen via drie opties: voorlezen solo, leestheater in groep en vloggen (een soort boekbespreking in een videofilmje). Zo injecteren we de leerlingen al vloggend en voorlezend met extra leesplezier. Via voorrondes op school en een Bilzerse boekenbattle komen we te weten welke leerlingen de hoofdprijs weggapen en een jaar lang de titel van beste voorlezer of vlogger mogen dragen. Een leuk extraatje: als leerkracht krijg je heel wat tools om met leerlingen aan de slag te gaan. Daarnaast scherpen leerlingen via workshops hun vertelvaardigheden aan. Je kan nog moeilijk ontsnappen aan het Bilzerse boekenvirus dat zich razendsnel verspreidt tussen oktober en april. Geef jij jouw leerlingen de kans op het winnen van de allereerste Boekenbeker (en natuurlijk op een hoop lees- en vertelplezier)?

“Kunst en bij inbreiding lezen verzet zich tegen het vanzelfsprekende en roept ons op om ook andere paden te verkennen”

PRIKKELENDE SESSIES VOOR LEERKRACHTEN

Als cultuurambassadeur heb ik ook de eer om mijn collega's een jaar lang extra te prikkelen rond lezen en voorlezen. Dinsdag 17 september is hierrond een eerste initiatief. Daniëlle Daniëls, expert op het gebied van voorlezen, boekenaanbod en leesmoeilijkheden, geeft een lezing over mindset. Ze geeft jou als leerkracht een aantal stevige handvaten mee. Een tipje van de sluier: worden excellente lezers in Vlaanderen uitgedaagd of verwaarloosd? Wat met ouders en cultuuropvoeding? Hoe cultuur mixen met een voorleesweek? Lees- en andere inspiratie is dus verzekerd! Fred biedt alle geïnteresseerde leerkrachten deze workshop gratis aan.

Cultuurcentrum De Kimpel

Cultuur en onderwijs: samen vormen ze een creatieve schatkist, die elke leerling helpt om op een andere manier naar de grote wereld te kijken. Cultuur laat je verwonderen, kijken en schoonheid ervaren.

Ook tijdens het schooljaar 2019-2020 bieden we een ruim programma schoolvoorstellingen aan en willen we elke graad van het onderwijs laten kennismaken met diverse vormen van theater, dans en muziek. We streven steeds naar een aanbod met een educatieve meerwaarde, waarin de leefwereld van de kinderen centraal staat en de verbeelding wordt gestimuleerd.

“Ik volg circus bij Circus Paljasso en daar doen we voorstellingen mee. Op de bonte avond van de Scouts (Schoravé Schoonbeek) treden we ook altijd op.

Nel Claes, vijfde leerjaar, Basisschool Rippetip, Beverst

Veerle Maesen,
leerkracht basisschool 't scholierke, Kleine-Spouwen -

“Vandaag hebben de kindjes werkelijk een magische namiddag beleefd”

Juf Veerle Maesen van basisschool 't scholierke in Kleine-Spouwen bezocht met haar kleuters de bijzondere theatervoorstelling 'Arabella' van het gezelschap Salibonani. Acteur en muzikant Lukas Van Echelpoel kreeg enkele dagen later onderstaande boodschap in zijn mailbox.

djabber-Italiaans was ZOZO grappig. De sfeer van de verschillende muziekinstrumenten en de liedjes klonken zo mooi in onze oren. Het spel was zeer gevarieerd, verrassend en telkens weer meeslepend. En dan het decor... oh! Het was weer jaren geleden dat we naar zo'n geweldig

kindertheater waren gekomen. Wij houden jullie programma in de gaten en komen zeker nog terug. Dank je wel voor zoveel enthousiasme, dank je wel om onze kinderen cultuur mee te geven.”

Juf Veerle en de kindjes van 't scholierke!

“Vandaag hebben de kindjes werkelijk een magische namiddag beleefd. Mijn kleine driejarige ukkie zaten op de eerste rij, vergaten dat ze pipi moesten doen, vergaten hun buur te plagen en aandacht van de juf te vragen. Want Arabella en Pepe namen hen mee in hun magische wereld. Wat een juiste belichting kan doen, geweldig. Het grappige

“De sfeer van de verschillende muziekinstrumenten en de liedjes klonken zo mooi in onze oren”

“ Ik volg al vier jaar elke zaterdag zang - en acteeroefeningen in de musicalacademie in Bilzen. We speelden in 2017 de musical ‘Annie’ in de Kimpel. Het waren vooral meisjes die hier in meededen. Ook zong ik vorig jaar mee in het koor toen we met school onze kerstmusical opvoerden.

Amber Leenders,
derde graad,
Basisschool De Bloesem,
Munsterbilzen

Piet Vansichen, operazanger en dirigent -

“Ervaringen delen in de klas”

Het was voor Piet Vansichen al vroeg duidelijk dat muziek een belangrijke rol zou spelen in zijn leven. Als kind speelde hij trombone bij de fanfare in Munsterbilzen, na de middelbare school trok hij naar het Lemmensinstituut en rond zijn negentiende kwam hij voor het eerst in contact met opera. Als student zong hij in het operakoor van Gent, hij behaalde zijn diploma zang aan het Muziekconservatorium in Antwerpen en studeerde aan de Guildhall School of Music in Londen. Kers op de taart: een finaleplaats in de Koningin Elisabethwedstrijd in 1992. Zijn liefde voor de opera is in de loop der jaren alleen maar groter geworden.

“Ik heb muziek gegeven in het deeltijds kunstonderwijs en de middelbare school. Muziekeducatie is ontzettend belangrijk in het secundair onderwijs, maar het moet

al starten in de kleuter- en lagere school. Zo heb ik zelf heel mooie herinneringen aan mijn leraar van het tweede studiejaar. Hij was lid van de fanfare en wij konden zijn liefde voor muziek voelen. Hij was ontzettend muzikaal, hij prikkelde ons, liet ons liedjes zingen in de klas ... Het feit dat ik mij deze leraar en zijn liefde voor muziek nog zo goed kan herinneren, bewijst dat muziekeducatie op jonge leeftijd heel belangrijk is. Om die reden organiseren we in Alden Biesen niet enkel een opera voor volwassenen, maar ook een kinderopera.

Zo kunnen we de kinderen laten zien dat opera niet oubollig of stoffig is, maar net heel aantrekkelijk en betoverend kan zijn. Ik vind dat het onze taak is om kinderen te laten kennismaken met opera, om hen nieuwsgierig te maken en de liefde voor opera aan te wakkeren. Eigenlijk geldt dat ook voor leerkrachten. Als je als leerkracht zélf geprikkeld wordt, dan is het je taak om dit door te geven aan je leerlingen. Heb je een voorstelling gezien die je geraakt heeft? Vertel dat dan aan je leerlingen. Gebruik de kleine momenten in de klas om ervaringen te delen, daag hen uit en laat hen proeven. Er zijn vandaag zoveel mogelijkheden om via digitale weg

“Gebruik de kleine momenten in de klas om ervaringen te delen, daag hen uit en laat hen proeven”

fragmenten te laten zien en horen. Maak daar gebruik van. Ik ben ervan overtuigd dat dit jonge mensen kan helpen om een eerste stap te zetten. Die eerste stap is ontzettend belangrijk, laat ze daarna maar zelf beslissen wat ze ervan vonden en of ze verder op ontdekking willen gaan. Die ervaringen kunnen heel breed gaan. Ik heb ondertussen al heel veel voorstellingen gezien en als je me vraagt om er eentje uit te kiezen, dan is dat heel

moeilijk. Ik was bijvoorbeeld erg onder de indruk toen ik als student in New York in de Metropolitan Opera Pavarotti hoorde zingen in een opera van Verdi. De muziek, het gevoel van die avond, die magnifieke grote zaal ... dat blijft je bij. Maar het hoeft niet altijd groots te zijn. Onlangs woonde ik een intiem huiskamerconcert met een accordeonspeler bij en ook dat was een prachtige avond. Als je deze belevingen kan doorgeven aan je leerlingen ...

Eva Lynen, eerste cultuurambassadeur van Bilzen -

“Op restaurant draaiden we altijd de onderlegger om”

Ze is nog maar 21, heeft pas haar diploma op zak en wordt vrolijk van het vervormen van een pizza tot een vrouwenfiguurtje, maar ze heeft als illustrator al een parcours afgelegd waarvoor heel wat leeftijdsgenoten graag een jaar uitgaansverbod zouden krijgen. Vorig jaar werd ze de eerste cultuurambassadeur van Bilzen en sinds de jaarwisseling kreeg ze de ene leuke opdracht na de andere.

Heel soms zegt iemands naam toevallig iets over zijn of haar bezigheid. Alhoewel, toevallig ... In de oudheid was men ervan overtuigd dat je naam alles zei over je lotsbestemming en zou men het doodnormaal hebben gevonden dat Eva Lynen illustrator werd. “Laten we het er toch maar op houden dat mijn studiekeuze veeleer werd bepaald door de creatieve genen die ik meekreeg van mijn ouders”, repliceert ze lachend. “Mama is kleuterleidster, papa kleuterleider. Ik ben ongetwijfeld – allicht onbewust – beïnvloed door hun creativiteit. Als we vroeger op restaurant gingen, was het omdraaien van de onderlegger het eerste waar mijn drie broers en ik aan dachten. (lacht) Waar het ook maar enigszins kon, begonnen we spontaan te tekenen. We werden nooit gepusht door onze ouders, ze hebben ons wel altijd ondersteund in wat we deden. Dat was niet zo evident, hoor. In de kunstschool in Genk had ik vrienden en vriendinnen van wie de ouders zich afvroegen of er in de artistieke sector wel genoeg werk te vinden was. Die vraag was thuis nooit aan de orde. Na de eerste graad in het Sint-Lambertuscollege vonden ze het maar normaal dat ik naar de kunstschool in Genk ging. Daarna vonden ze het even logisch dat ik koos voor de masteropleiding Beeldverhaal aan de LUCA School of Arts in Brussel.”

Je kreeg al mooie opdrachten nog voor je afgestudeerd was. Dat lijkt niet vanzelfsprekend.

“Je moet wat geluk hebben. Ik ben begonnen met raamtekeningen in enkele grote winkels in Brussel. Dat werd opgepikt door een warenhuisketen en Maasmechelen Village. Ik mocht ook de programmabrochure van De Kimpel illustreren en enkele dingen voor de bibliotheek doen. En nóg mooier: ik kreeg de kans om op de kelder verdieping van het cultuurcentrum te exposeren. Ik ben me goed bewust van het feit dat niemand op je zit te wachten. Als je dan zulke kansen krijgt, kan je alleen maar dankbaar zijn.”

Hoe zou je je stijl omschrijven?

“Ik vind het heel moeilijk om daarop te antwoorden. Ik krijg vaak de opmerking dat mijn

tekeningen nergens op slaan en een hoek af hebben. Misschien klopt dat wel. Ik zal nooit iets tekenen over actuele problemen. Meestal gaat het over heel banale, dagelijkse dingen. Als ik twee vrouwen over hun hond hoor praten, schrijf ik dat op en doe ik daar iets mee. De grote verhalen laat ik aan anderen over. Ik probeer wel altijd een creatie te maken waarin wat te ontdekken valt. Het gebeurt weleens dat mensen er iets in zien wat ik zo niet bedoeld had. Grappig.”

“Ik krijg vaak de opmerking dat mijn tekeningen nergens op slaan en een hoek af hebben”

Voel je je niet beknot in je artistieke vrijheid als je in opdracht werkt?

“Nee, ik zie dat niet als een verenging. Als ik een opdracht krijg, veronderstel ik dat de opdrachtgever me vraagt omdat hij mijn stijl leuk vindt. Zolang ik daarop geen toegeving hoeft te doen, vind ik het allemaal oké. Er komt misschien een dag dat ik alleen maar vrij werk wil maken, maar ik heb niet het gevoel dat dat al voor morgen is.”

Zijn er illustratoren die je inspireren?

“Ik kan daar moeilijk namen op plakken. Ik heb zowel in het middelbaar als het hoger onderwijs – dat meen ik echt – heel goede docenten gehad. Zij hebben me een uitstekende basis gegeven en ervoor gezorgd dat mijn spectrum breed is. Dat heb je nodig, denk ik. Daarmee zeg ik niet dat er geen goede autodidacten zijn, maar voor mij begint kunst waar het ambacht eindigt. In mijn ogen heb je vakkennis nodig om vorm te geven aan creatieve ideeën. Je mag dat niet verwarren met een perfect realistische weergave van de werkelijkheid. Om op de vraag terug te komen: als ik dan toch iemand moet noemen, doe dan maar Lukas Verstraete, bij wie ik stage heb gedaan, en Brecht Evens.”

**“We kunnen
zoveel leuke
dingen doen
met maar drie
woorden.”**

Leerling van
Woordfabriek

Terugblik op Woordfabriek

Er was eens ... een magisch prentenboek, een wild idee en veel enthousiasme. Het begon allemaal met een bezoek van Goele Motten, leerkracht beeld van de Kunstkoepel, aan de bibliotheek. Zij wilde iets doen met het boek *Het land van de grote woordfabriek*. Een aantal vergaderingen en partners later hadden we een doel voor ogen: werken rond verbeelding en het taalplezier aanwakkeren bij leerlingen van het vierde jaar lager onderwijs. Waarom een talig project? Omdat - volgens onze bescheiden Fred-mening - alles draait rond taal. Communiseren in de klas of daarbuiten, wiskunde, geschiedenis, vraagstukken oplossen? Een taal begrijpen helpt bij het leggen van verbanden en is essentieel op veel vlakken. Samen

met het onderwijs willen we Bilzerse kinderen en jongeren kansen geven om stevig in hun schoenen te staan. Want talige kinderen en jongeren zijn sowieso krachtige volwassenen in spe. Eén jaar later blikken we met alle Bilzerse culturele instellingen trots terug op dit verbeeldend project rond taalkracht. Aan Woordfabriek deden 800 leerlingen mee van vijftien Bilzerse basisscholen en de Kunstkoepel. Ze volgden workshops rond leesstimulering, taalplezier, beeld, digi-taal en theater. Met als kers op de taart de komst van de Argentijnse illustratrice Valeria Docampo en het grote slotfeest in De Kimpel.

Marika Souverijns, leerkracht
stedelijke basisschool 'Lieve Hesebeestje', Hees -

“De kinderen keken erg uit naar de workshops”

Juf Marika Souverijns geeft les in de stedelijke basisschool 'Lieve Hesebeestje' in Hees en nam met haar leerlingen deel aan het project 'Woordfabriek'.

waren mijn leerlingen heel enthousiast. Voor de meesten onder hen was dit een heel nieuwe ervaring: er volgt maar één leerling van mij tekenles, alle anderen waren er nog nooit geweest.

“We kenden het boek al omdat het voorkomt in onze taalmethode. We hebben dan ook niet getwijfeld om ons in te schrijven voor het project Woordfabriek. We moesten dit op een originele manier doen. Daarom lazen we het boek nog eens in de klas en organiseerden we een brainstorm met de leerlingen. Daar ontstond het idee om een vlindernet te knutselen waarin onze eigen bijzondere woorden gevangen zaten. De kinderen keken erg uit naar de workshops en waren dan ook heel tevreden dat we geselecteerd werden en mochten meedoen.

De eerste workshop van Villa Basta in De Kimpel was heel boeiend en leerrijk. Je merkt dat de mensen van Villa Basta veel ervaring hebben en artistiek en expressief onderlegd zijn. Ook over de tweede workshop in de academie

“Je merkt dat de mensen van Villa Basta veel ervaring hebben en artistiek en expressief onderlegd zijn”

Het feit dat we de workshops op twee mooie locaties mochten volgen, was zeker een meerwaarde. De leerlingen en ikzelf waren onder de indruk van het eindresultaat en blij verrast toen we na afloop de kunstwerken terugkregen.”

**“ Wij hebben meege-
daan aan het project ‘Woord-
fabriek’. Ik koos voor de
workshop ‘Digitaal’ en heb
daarbij geleerd om te pro-
grammeren. Ik vond het zo
leuk dat ik thuis meteen de
applicatie, waar we in deze
workshop leerden mee wer-
ken, zelf heb gedownload.”**

Jad Batti, derde leerjaar,
Basisschool Rippetip,
Beverst

Kunstkoepel

De academie van Bilzen is er om kinderen, jongeren en volwassenen op een creatieve manier onder te dompelen in de wereld van beeld, muziek en theater. Dat gebeurt op een ongedwongen en speelse manier. Samen gaan we op zoek naar een eigen beeldtaal, waarmee je kan experimenteren in onze inspirerende klassen.

In september organiseert de Academie voor Beeld elk jaar rondleidingen voor het secundair onderwijs om geïnteresseerden te laten proeven van het aanbod. De Academie voor

Muziek & Theater plant elk jaar in juni klasbezoeken in de basisscholen van Bilzen. Tijdens deze fijne bezoeken worden instrumenten voorgesteld en liedjes gezongen.

In de week van "Dag van DKO" (deeltijds kunstonderwijs) van vrijdag 14 t.e.m. donderdag 20 februari 2020 zet Kunstkoepel de deuren open voor het grote publiek, dat het jonge geweld in actie uitgebreid kan zien. De gangen en muren van de klaslokalen worden helemaal aangekleed met kunstwerken, gemaakt door de kinderen en jongeren van 6 tot 18 jaar.

In de Academie voor Muziek & Theater zijn er in die week elke avond concerten van leerlingen, van beginnende tot gevorderde en uit alle disciplines.

Op zondag 21 juni 2020 kan je in De Wandeling terecht voor de artistieke happening **ARTyTime**, dat de kinderen in de kijker zet. Het is een evenement voor iedereen, dat een zeer boeiende kijk biedt op de werking van de kunstklassen.

Ook als leerkracht kan je je laten begeesteren door het aanbod van Kunstkoepel. Kom gerust eens een kijkje nemen op één van de tentoonstellingen of ontdek jong talent tijdens de toonmomenten muziek en theater. Wie weet loop je wel een (oud-)leerling tegen het lijf. Of doe je onverwacht inspiratie op voor een volgende les.

www.kunstkoepel.be

Bilzen Mysteries 'Het Complot'

Wie of wat zit er achter de raadselachtige moord op Alden Biesen? In dit crimineel leuke misdaadspel verken je op een speelse en spannende manier het historische domein van de landcommanderij. Aanwijzingen, raadsels, (dwaal)sporen en proeven kruisen je pad. 'Het Complot' is een aanrader voor scholen. In het encyclopedieluik van het spel ontdekken leerlingen alles over de geschiedenis van Alden Biesen en de gebouwen. Daarnaast is er ook een lespakket beschikbaar. Prijs vanaf 20 leerlingen: 5 euro per persoon

Info en (verplicht) reserveren via info@bilzenmysteries.be

Marie-Jeanne Meers, leerkracht
derde graad Sociale en Technische Wetenschap
IKSO, Hoeselt -

Fan van de bib

Marie-Jeanne Meers geeft les aan de leerlingen van de derde graad Sociale en Technische Wetenschappen van het IKSO in Hoeselt. Ze neemt haar leerlingen graag mee naar de bibliotheek voor een cultuurprik.

Het is altijd even trekken en sleuren om leerlingen enthousiast te krijgen om buiten hun comfortabele klashabitat te treden. Daarom bereidde ik bij het laatste bezoek aan de bib een zoekspel voor. Een leuke kennismaking met de bib, maar ook een opdracht binnen het vak 'integrale opdrachten'. In dit vak benaderen leerlingen een onderwerp vanuit verschillende invalshoeken en maken ze een analyse via verscheidene methodieken. Kritisch omgaan met infor-

matie staat hier centraal. Dat inzicht geef ik graag mee aan mijn leerlingen. Zeker in tijden van fake news is alert omgaan met diverse media geen overbodige luxe. Ook al kennen heel wat leerlingen de bib, het verrast mij telkens opnieuw om opmerkingen te horen als 'Kunnen we hier ook gamen?' en 'Oh, een boek over tattoos.' Een leukans in een andere omgeving dan de klas zorgt stevast - het maakt niet uit hoelang je voor een klas staat - voor aangename verrassingen. Aan de ene kant haalt het jouw leerlingen uit hun schoolse, dagdagelijkse habitat, anderzijds zie je als leerkracht andere kwaliteiten of aandachtspunten bij je leerlingen. Samen met mijn leerlingen kennismaken met cultuur maakt het beeld dat ik van hen heb, rijker en gevarieer-

der. De leerlingen zelf komen in een andere omgeving tot nieuwe inzichten en halen daar weer inspiratie uit. Cultuur opsnuiven is een soort versterkende spiraal waar je als klas en als individu sterker uit komt. Je merkt dit aan de sfeer in de klas achteraf. Hun enthousiasme nemen ze mee en zindert nog een hele tijd na. Ik vind het mijn plicht als leerkracht om ze zo'n cultuurprik te geven. Want eerlijk is eerlijk, niet iedere leerling krijgt die prikjes van thuis mee. Ik eindig graag met hun woorden: 'Hier komen we nog.'

“ Ik zit in de kinderboekenjury. Ik doe dat omdat ik heel graag lees en ik kan me echt in een boek inleven. Mijn lievelingsboek is *De oorlog die mijn leven redde* van Kimberly Brubaker Bradley. Boaz Lub, zesde leerjaar, Basisschool 't Piepelke, Bilzen

Karin Martens en Noëlla Palmans,
kleuterjuffen 't Nederwijsje en het Opwermerke,
Hoeselt -

Beeldende kunst in de kleuterklas.

Dat beeldende kunst niet moeilijk hoeft te zijn en ook heel jonge kinderen kan aanspreken, bewezen juf Karin Martens en juf Noëlla Palmans. Zij brachten samen met de kleutertjes van 't Nederwijsje en het Opwermerke uit Hoeselt in september 2018 een bezoek aan De Kimpel voor de tentoonstelling EXPO16.

Het bezoek aan EXPO16 was een boeiende ervaring en een absolute aanrader. Eerlijk gezegd was het al een tijdje geleden dat we met de kleuters een culturele uitstap maakten. Vervoer is vaak een probleem, het aanbod is niet altijd op maat van kleuters en het mag niet te duur worden. Een bezoekje aan

de sporthal liet ons kennis maken met deze expo: we wandelden met de kleuters langs enkele beelden en stelden vast dat ze meteen geïntrigeerd waren en allerlei vragen stelden. Toen besloten we om terug te komen. We bereidden ons bezoek goed voor door de expo eerst zelf te bezoeken en contact op te nemen met het cultuurcentrum. Aan de hand van een eenvoudige fotozoektocht, die we gratis ter beschikking kregen, gingen we met de kinderen op pad langs de verschillende kunstwerken. De meeste kleuters waren vooral geboeid door de kunstwerken waarbij ze ook iets konden doen. Emoties uitbeelden of houdingen nabootsen, bijvoorbeeld. Ook kunst waar beweging

in zit, vonden ze super. En je zag dat de rijpere kleuters ook echt kunnen genieten van het bekijken van een werk. We besteedden dan

“De meeste kleuters waren vooral geboeid door de kunstwerken waarbij ze ook iets konden doen”

ook veel aandacht aan de gevoelens die de werken bij hen oproepen. Achteraf maakten de kleuters in de klas met kosteloos materiaal hun eigen kunstwerk. Tijdens een kringgesprek kregen ze ook de kans om ervaringen en indrukken te verwoorden. Woorden als 'mooi', 'lelijk', 'akelig', 'grijselijk' en 'grappig' kwamen meermaals aan bod. Ook bij het bekijken van de foto's, die we maakten tijdens het bezoek, kwamen de tongen los.

Voor de lesjes muzische opvoeding werken we in de klas wel vaker rond kunstenaars. Mondriaan, Hundertwasser, Cantrell en Giacometti zijn dankbare kunstenaars. Ook thema's als ballet, opera en poëzie komen aan bod in de klas. Op die manier raken de kleuters op een speelse manier vertrouwd met kunst. Ook al lijkt het bezoeken van zo'n expo in eerste instantie een niet voor de hand liggende keuze, het was voor de kleuters een heel mooie

ervaring. Als de groep niet te groot is en je afspraken maakt met de kleuters, is zo'n uitstap goed te doen. De kinderen voelen zich snel op hun gemak in De Kimpel: ze kennen de omgeving, de sporthal, de speeltuin, het zwembad, ...

Christophe Aussems, artistiek leider van Het nieuwstedelijk -

"Schaalvergroting was de enige optie"

"Doorgroeien ging niet meer. Schaalvergroting was voor beiden de enige optie om beter te worden", zegt Christophe Aussems, artistiek leider van Het nieuwstedelijk. Het stadstheater van Leuven, Hasselt en Genk ontstond in 2015 uit de fusie van het Leuvense gezelschap Braakland/ZheBilding en het Limburgse theatermakershuis de Queeste. "We hadden allebei een soort volwassenheid bereikt. Het was tijd om te trouwen."

Screen, Vuur, Groupe Diane, Esperanto, Zigzagkind: het is maar een haastige greep uit het repertoire van Het nieuwstedelijk. De rode draad doorheen al die producties is de maatschappelijke insteek. Een recent voorbeeld is Hybris, waarin medische fouten centraal staan. Christophe Aussems (43) vertrok vanuit een persoonlijke ervaring, nam tien interviews af van chirurgen en slachtoffers en schreef aan de hand daarvan een toneelstuk met een actuele thematiek. "Dat waren lange gesprekken van drie à vijf uur", preciseert hij. "We hebben daarvoor een methode ontwikkeld. Tijdens het interview proberen we mensen te helpen met het herstructureren van hun herinneringen. We leggen ook contractueel vast waarvoor de video-interviews kunnen gebruikt worden, zodat er achteraf geen discussies ontstaan. In de beginjaren van de Queeste gebeurde dat nog niet op die manier. We hadden toen vaak vooraf al een beeld van de voorstelling in ons hoofd en waren nog op zoek naar enkele relevante quotes. Zo trokken we na de eerste grote ontslaggolf bij Ford Genk naar de fabriekspoorten en stelden we spontane vragen voor onze voorstelling *Arbeid/Afscheid de Ford*. Vandaag gaan we systematischer te

werk en zijn het net de diepte-interviews die de voorstelling richting geven."

Precies twintig jaar geleden beëindigde je de acteursopleiding aan de Toneelacademie van Maastricht. Was er toen al sprake van de Queeste?

"Ik heb de Queeste opgericht toen ik nog studeerde, samen met een Vlaamse studente, Nele Van Rompaey. Mijn mentor in Maastricht was Johan Simons, die nu artistiek leider is van Schauspielhaus Bochum. Hij had een grote invloed op me, in die zin dat hij me ervan overtuigde om niet naar het centrum van het land te trekken én om theater op locatie te spelen. We kozen vaak voor verhalen die de Limburgers kenden: lokaal maar tegelijk universeel. *Boven Water* gaat over de ramp van Godsheide, waarbij in 1941 35 kinderen en twee volwassenen verdronken in het ijskoude water van het Albertkanaal. Hoe maak je verdriet leefbaar? Hoe geef je een gemeenschap weer hoop als een generatie van een dorpsgemeenschap wordt geamputeerd? Door dat soort vragen te stellen, extrapoleer je een plaatselijk gegeven. Hetzelfde geldt voor *Vuur* over de collegebrand van 1974 in Berkenbos, waarbij 23 jongens het leven lieten."

Maar jullie zetten de lokaliteit niet altijd in.

"Nee. Voor *Hybris* interviewde ik chirurgen in Hasselt, Genk en Leuven omdat het onze drie thuissteden zijn, maar dat had evengoed elders kunnen gebeuren. Onderwerpen als burn-out, medisch falen en de omgang van medici met patiënten zijn universeel. Vandaar dat de locaties niet expliciet vermeld werden. In *Hybris* heb ik niet enkel de situatie van de patiënt, maar ook die van de arts onder het vergrootglas gelegd. Hij is net zo goed een slachtoffer als er een medische fout wordt gemaakt. Dat fenomeen heeft een wetenschappelijke naam gekregen: *secondary victimization*. Recent onderzoek heeft aangetoond dat medisch personeel dat betrokken was bij een incident twee keer meer kans heeft op burn-out." *Hybris* speelt op donderdag 7 november in cultuurcentrum De Kimpel.

Vier jaar geleden gingen de Queeste en Braakland/ZheBilding samen. Was je niet liever kleinschaliger blijven werken?

"Nee, dit was de beste optie voor beide gezelschappen. Bij de Queeste ondervond ik voortdurend hoe moeilijk het was om de Vlaamse beoordelaars van de subsidiedossiers een idee te geven van wat we deden. Bovendien loop je als relatief klein gezelschap in de Limburgse periferie voortdurend het risico dat je beste mensen worden weggeplukt. Braakland/ZheBilding verkeerde in een gelijkaardige situatie. De voordelen van de synergie zijn talrijk. Tweemaal achttien jaar ervaring, bijvoorbeeld. Dat helpt niet alleen om sterke voorstellingen te maken, maar ook om die gedurende een langere periode te spelen. Wij waren allebei pioniers in een regio met weinig theater. Nu zijn we het enige grote gezelschap tussen Maastricht en Brussel. De ineenvloeiing van de twee gezelschappen ging haast moeite- en geruisloos. Trouwens, we hebben nu al een aantal nieuwe medewerkers, die de Queeste en Braakland/ZheBilding nooit hebben meegemaakt."

Theatermaker, ben je dat of word je dat?

"*Nature or nurture*, de eeuwige vraag. Ik weet het eerlijk gezegd niet, al denk ik wel dat ik een artistiek gen heb meegekregen. Mijn

oma van de kant van mijn moeder – zij is afkomstig van Munsterbilzen – ging vroeger op café weleens op een stoel staan om een lied te zingen. Als ik de verhalen mag geloven, deed ze dat bijzonder goed. Een nonkel van vaderskant was een goede toneelspeler. En als ik wat verder kijk, dan zijn er heel wat neefjes en nichtjes uit Bilzen met een creatieve aanleg." "Maren Lambrichts, bijvoorbeeld, die al mooie dingen deed bij theatergezelschap Filet Puur en in het Sintpaleis. Johan Steegen is één van de twee drijvende krachten achter datzelfde Sintpaleis. Zijn dochter Ellen is de frontvrouw van de popband Homegirl. Milo Claesen is bekend van de opvoering van de musical *Jesus Christ Superstar* in Schoonbeek en van de Dickensdagen in Bilzen. Kunstzinnige finesse krijg je volgens mij voor een stuk mee uit je directe omgeving. Als je geen impulsen ontvangt, is de kans veel kleiner dat je je later openstelt voor alles wat met cultuur te maken heeft."

Een vraag, los van het voorgaande. Taal en meer specifiek het Nederlands is jouw instrument. Vind je niet dat het met de kwaliteit daarvan alsmaar achteruitgaat? Tussentaal ("Da ga nie goe, dees.") lijkt de norm geworden. Professor Wilmots verwoordt het zo: "We spreken zoals de familie thuis", daarmee verwijzend naar de Vlaamse soaps *Familie en Thuis*. "Je kan die evolutie moeilijk tegenhouden. Jonas Van Thielen, één van onze acteurs, studeerde in Londen aan een vermaarde toneelschool. Hij moest daar veertien regionale accenten van het Engels leren. Acteren in die verschillende streektaalen is daar deel van de theatercultuur. Onze televisiemakers kiezen vaak voor een tussentaal omdat ze geloven dat het herkenbaar en daardoor geloofwaardig is. Of ze koppelen taal aan de regio of aan het sociale milieu waarin een verhaal zich afspeelt. Daarmee zeg ik helemaal niet dat ik tegen een gepolijst gebruik van het Nederlands ben, integendeel. Wie houdt nu niet van een mooie taal?"

“**Nature or nurture, de eeuwige vraag. Ik weet het eerlijk gezegd niet, al denk ik wel dat ik een artistiek gen heb meegekregen**

Bibliotheek De Kimpel

Bibliotheek De Kimpel werkt graag samen met scholen en leerkrachten. Kinderen die al vroeg kennismaken met boeken blijken immers taalvaardiger, kunnen sneller lezen en beter rekenen. Daarom wil de bibliotheek, samen met de Bilzerse scholen, projecten realiseren die kinderen stimuleren om te lezen en die jongeren prikkelen om dit leesplezier vast te houden. Daarnaast bieden we een aantal extra diensten aan voor scholen.

Klasbezoeken en kennismaking

Wil je met de leerlingen te weten komen hoe de bibliotheek werkt en welk materiaal je er allemaal kan ontlenuen? Of heb je na een zwembadbezoek of schoolvoorstelling in het cultuurcentrum zin in een bib-rondleiding met je klas? Dat kan. De bibliotheek maakt een programma op maat en legt, indien je het vooraf vraagt, een boekenpakket klaar voor in de klas.

Bibster-spel

Leerlingen van de 2de en 3de graad lager onderwijs maken op een interactieve manier kennis met de bibliotheek. Met een tablet in de hand leren ze spelenderwijs het aanbod van de bibliotheek kennen en krijgen hierbij de hulp van Sofie, een ervaren blogster. Zij zorgt voor inspiratie om interessante berichten te posten. Maar dat kan niet zomaar. Eerst moeten de leerlingen alle opdrachten tot een goed einde brengen.

Afhaalpost lerarenkaart

Sinds 2016 verdeelt Klasse de lerarenkaart via de bibliotheken. Je kan op vertoon van je identiteitskaart een nieuwe lerarenkaart afhalen

aan het infopunt in de bibliotheek. Meer informatie over de timing op Klasse.be

De klas- en leerlingenkaart geven extra voordelen

Op vertoon van jouw lerarenkaart krijg je een gratis 'klaskaart'. Met dit apart lidmaatschap mag je voor klasopdrachten 50 materialen lenen voor twee maanden. Bezoekt jouw klas regelmatig de bibliotheek? Dan kan je ook kiezen voor de 'leerlingenkaart'. Met dit speciaal lidmaatschap kan elke leerling tot drie materialen lenen voor twee maanden.

Aanbod wetenschap & techniek

Bee-Bots, kindvriendelijke robotjes in de vorm van een bij, helpen de leerlingen te programmeren. Een Bee-Bot kan tot 40 stappen onthouden en daagt de leerling uit om steeds vooruit te denken. Je kan de moeilijkheidsgraad opbouwen en aanpassen aan het

klasniveau. Bee-Bots kan je inzetten in zowel kleuter- als lager onderwijs. Je kan in de bibliotheek twee Bee-Bots ontlenuen, samen met een kaart van Limburg waarop de Bee-Bots kunnen rijden.

Go-Press: kranten- en tijdschriftenarchief op school

De bibliotheek van Bilzen biedt alle Bilzerse scholen een gratis GoPress-abonnement aan. Dit digitale archief omvat het aanbod van alle kranten en heel wat tijdschriften. Alle krantartikels kunnen geraadpleegd worden vanaf twee dagen na publicatie, tijdschriftartikels veertien dagen na publicatie.

Aanbod schooljaar 2019 - 2020

Anne Frank project

Dit schooljaar zijn we toe aan de zevende editie van het Anne Frank project dat we samen organiseren met Studio Globo. Elke keer opnieuw beroert het project heel wat Bilzerse kinderen. Ze leggen linken tussen verleden en heden via thema's als racisme, respect voor andere culturen en kinderrechten. Het Dagboek van Anne Frank, het verhaal van Malala Yousafzai en vele andere verbindende verhalen en boeken krijgen een eigen, hedendaagse invulling tijdens dit project. We starten eind september om te eindigen rond de jaarwissel. Zin om met je klas van de laatste graad lager onderwijs mee te stappen in dit onvergetelijk stukje verleden?

Jouw leerlingen ontwerpen onze jongerenbib!

Een jeugdbib met kinderboeken en een voorleeshoek vind je in elke bib. Net zoals een leesclub met vooral senioren of een stille krantenhoek. Maar waar vind je in die bibliotheken een aparte plaats voor jongeren? Zij denken waarschijnlijk aan goede wifi en voldoende stopcontacten, games, een gelnagel-repair-corner en frisdrank. Wij plaatsen er onze jongerenboeken, tienertijdschriften, een digitale muziekcollectie en bouwen er een makerspace om te programmeren voor 3D-prints. Samen dromen we van een coole plek waar hangen is toegestaan en waar ze zelf hun favoriete muziek opzetten, een jongerenbib waar zij zich thuis voelen. De jeugdboekenmaand in maart 2020 staat in het teken van kunst. Dit

vertalen we graag naar design en vormt de start van de inrichting van een heuse jongerenbib. Met leerlingen van de tweede en derde graad secundair onderwijs bouwen we samen aan een bibliotheek op maat van tieners en jongeren. Geef je ook les aan deze jongeren? Hou je oren open voor meer nieuws via Fred of je mailbox. Wij zien in onze glazen bib-bol een professionele designer aan de slag met jouw creatieve klas. En jouw enthousiaste leerlingen timmerend onder het deskundig oog van een gedreven schrijnwerker.

Boekenbeker: de battle voor vloggers en voorlezers

Misschien las je al over het project Boekenbeker in het interview met de nieuwe cultuurambassadeur? Jan Lambrechts en Bibliotheek De Kimpel slaan volgend schooljaar de handen in elkaar voor een heuse voorleeswedstrijd met heel wat extra's. We dagen jou, leerkracht uit de laatste graad lager onderwijs of de eerste graad middelbaar onderwijs, uit om jouw leerlingen in te schrijven voor een heuse voorleeswedstrijd. Gewapend met hun favoriete boek (of strip) kunnen leerlingen meedingen naar dé Boekenbeker. De leerlingen kiezen uit drie opties: voorlezen solo, leestheater in groep en vloggen (een soort boekbespreking in een videofilmje). Zo laten we hen proeven van voorlezen en vloggen en injecteren we ze met extra leesplezier. Via voorrondes op school en een Bilzerse boekenbattle komen we te weten welke leerlingen de hoofdprijs weggapen en één jaar lang de titel van beste voorlezer en vlogger mogen dragen. Een leuk extraatje: als leerkracht krijg je heel wat tools om met leerlingen aan de slag te gaan. Daarnaast scherpen we via workshops de vertelvaardigheden van de leerlingen aan. Zie dat het boekenvirus jou tussen oktober en april ook niet te pakken krijgt... of misschien net wel?

Katrijn Beelen, coördinator Vertelfestival -

Het Internationaal Vertelfestival in Alden Biesen

Katrijn Beelen is al tien jaar coördinator van het Vertelfestival en vertelt over de bijzondere ervaringen van storytelling.

We ontvangen scholen uit heel Vlaanderen, dit jaar kre-

gen we zelfs een school uit Groothertogdom Luxemburg op bezoek. Naast de reguliere scholen ontvangen we ook meer dan zeventig onderwijsinstellingen voor volwassenen. Zij nemen vaak deel met verscheidene taalafdelingen. Hoewel velen de weg naar

het festival al vinden en we ondertussen een trouw publiek hebben opgebouwd, willen we leerkrachten blijven overtuigen om deel te nemen. Onbekend maakt onbemind, maar dat is zoals zo vaak ook hier volkomen onterecht. Het Vertelfestival is de ideale uitstap voor leerkrachten die op zoek zijn naar een aparte educatieve activiteit in een prachtig kader. De vertelvoorstellingen worden met zorg gekozen en sluiten aan bij de leeftijd van de leerlingen. Belangrijk detail: al onze voorstellingen duren 50 minuten of een lesuur. Wij bieden ook de mogelijkheid om voorstellingen te combineren. Zo zijn er combinaties mogelijk van twee of meer voorstellingen. Die optie is erg geliefd

“Het Vertelfestival is de ideale uitstap voor leerkrachten die op zoek zijn naar een aparte educatieve activiteit in een prachtig kader”

bij secundaire scholen, die vaak meerdere voorstellingen combineren in verschillende talen en een hele schooldag bij ons doorbrengen. Culturele uitstappen zijn vaak duur voor scholen. Het aanbieden van kwalitatieve vertelvoorstellingen in onze taal of andere talen tegen een democratische prijs is dan ook

een prioriteit. Storytelling is voor de meesten een nieuwe, maar bijzondere ervaring. De voorstellingen bevatten vaak veel dankbaar materiaal om voor- of achteraf mee aan de slag te gaan in de les. De onderwerpen sluiten aan bij de leer- en leefwereld van de leerlingen en actuele thema's worden niet geschuwd. Daarnaast zijn er voor een aantal voorstellingen kant-en-klare lespakketten beschikbaar. En we willen weten wat de deelnemers ervan vonden. Via evaluatieformulieren bevragen we leerlingen en leerkrachten, zodat we kunnen bijsturen waar nodig. Ik ben ervan overtuigd dat je jonge mensen warm kan maken voor kunst en cultuur door op zoek te gaan naar een

geschikte vorm die aansluit bij hun leefwereld. Tegelijkertijd mag dit een activiteit zijn die een nieuwe wereld opent en een uitdaging biedt. Volgens mij is het belangrijk dat je als school je leerlingen die kansen aanreikt en dat kadert naar de ouders. Als leerkracht kan je trachten je leerlingen warm te maken door hen op een al dan niet speelse manier voor te bereiden en achteraf een taak te verbinden aan de activiteit, zodat ze in zekere mate zelf verantwoordelijk zijn voor het resultaat.

Het Vertelfestival vindt plaats in Alden Biesen: Kleuter- en basisonderwijs: 23 en 24 januari 2020, Secundair en Volwassenenonderwijs: 20 t/m 24 april 2020.

Jean-Pierre Pawlak, leerkracht
derde graad Heilig-Grafinstituut -

Het Vertelfestival is een aanrader

Jean-Pierre Pawlak geeft Frans aan de leerlingen van de derde graad van het Heilig-Grafinstituut en bezoekt jaarlijks met zijn leerlingen het Vertelfestival.

Als school moet je binnen en buiten de muren een zo ruim mogelijk pakket aan activiteiten aanbieden aan je leerlingen. Wij proberen onze leerlingen mee te geven dat het Frans meer is dan zomaar een schoolvak. Talen

zijn op de eerste plaats een communicatiemiddel en cultuurdragers. Kennismaken met poëzie en kortverhalen, Franse chansons, kortfilms en ook vertelkunst hoort daar vast en zeker bij. Het Vertelfestival is ook een uitgelezen kans om onze studierichting Moderne Talen te profileren. Het is eveneens interessant om de ervaringen achteraf in de lessen te verwerken. Zo worden de Franstalige sessies elk jaar verwerkt in een korte

schrijfofdracht. De leerlingen beschrijven wat ze gezien hebben en wat ze ervan vonden. De beste artikels verschijnen ook in het jaarboek van het HGI. Ondanks het prijskaartje is het Vertelfestival een aanrader. Alden Biesen heeft op vertelvlak veel te bieden en dat in een exclusief kader. Ook onze leerlingen zijn enthousiast en slagen er elk jaar in om de goede van de minder gedreven vertellers te onderscheiden. Ik moet erbij vermelden dat we tot nog toe weinig negatieve commentaren hoorden.

“Wij proberen onze leerlingen mee te geven dat het Frans meer is dan zomaar een schoolvak. Talen zijn op de eerste plaats een communicatiemiddel en cultuurdragers”

Astrid Poelmans is leerkracht Nederlands in het Sint-Lambertus-college en krijgt haar leerlingen stilaan weer aan het lezen.

Een diepe zucht en rollende ogen. Dat is de reactie die ik meestal krijg bij het vermelden van het woord ‘boekbespreking’. Als leerkracht Nederlands en Engels merk ik dat lezen steeds minder populair wordt. Daarom proberen we als school alles uit de kast te halen om literatuur weer op de kaart te zetten. Al heel wat jaren zijn we vaste klant bij de Kinder- en Jeugdjury Vlaanderen. In het begin van het schooljaar ontvangen onze leerlingen een uitnodiging om deel uit te maken van een leesgroep. De geïnteresseerden krijgen de opdracht om de acht genomineerde boeken voor hun leeftijdscategorie te lezen. Samen vormen we dus een jury die de boeken beoordeelt en quoteert. Als de jury in deze missie slaagt, trekken we samen richting het slotevenement van de KJV. Hier wonen de leerlingen workshops bij, ontmoeten ze de auteurs en illustratoren en zien ze hoe de winnaars in de bloemetjes worden gezet. Als extraatje nemen we hen op sleeptouw in de stad waar het evenement plaatsvindt. Zo maakten we op 11 mei Antwerpen onveilig. Natuurlijk zijn

Astrid Poelmans,
leerkracht Nederlands Sint-Lambertuscollege -

Lezen is dromen met de ogen open

het de echte lezers die zich inschrijven voor de KJV. Daarom zoeken we verschillende manieren om de leerlingen te motiveren. Dit schooljaar werd er bijvoorbeeld een leesportfolio in het leven geroepen. Lezen is namelijk meer dan een opdracht alleen. Elke dag scrollen we door de actualiteit op onze smartphone, lezen we de handleiding van een nieuwe aankoop of zoeken we uit waarover een liedje gaat. Ook dat is lezen. De leerlingen houden met dit leesportfolio als het ware een dagboek bij. Tijdens de lessen bieden we hen een ruime keuze aan teksttypes en media aan om hun interesse te voeden en hun smaak te ontwikkelen.

De verplichte boekbesprekingen pakken we tegenwoordig op een creatieve manier aan. Geen klassieke spreekbeurt voor de klas, maar wel speeddates, reclamefilmpjes, zelfgemaakte illustraties, interviews, ... Een leuke nieuwigheid is ook de app ‘booksnaps’. Leerlingen nemen een foto van een fragment uit een boek, zetten die foto kracht bij met een eigen tekst en kunnen dit delen met de klas. Samen met een collega

en de directie zette ik mijn schouders onder het project DE ZOLDER, een rustige ruimte die we inrichtten als bibliotheek. Jongeren kunnen er lezen, maar ook creatief aan de slag gaan. Het is een veilige plek en tegelijkertijd een sociale vluchtheuvel voor leerlingen die aan de drukte van de speelplaats willen ontsnappen. Natuurlijk ben ik uitermate trots dat we dit op zo’n korte tijd konden verwezenlijken. Hopelijk helpen al deze ‘kleine beetjes’ om mijn leesmicrobe door te geven aan zoveel mogelijk jongeren. Lezen is en blijft dromen met de ogen open.

Hanne Evenepoel kampte met depressieve gevoelens -

“Durf je kwetsbaarheid tonen”

“Ik had jarenlang te kampen met depressieve gevoelens en angsten”, zegt Hanne Evenepoel, bij Te Gek!? verantwoordelijk voor het scholenaanbod en de jongerenwerking. Zij noemt zichzelf een ervaringsdeskundige en vertelt ongeremd over haar psychiatrisch verleden. “Ik zou aan iedereen willen zeggen: toon wat meer van je kwetsbaarheid. Het is de eerste stap om jezelf te omarmen en betekenisvol te zijn voor anderen.”

Een 26-jarige maatschappelijk werkster met een spontane lach, een ontwapenend voorkomen en lange, blonde haren: geen mens die zou kunnen vermoeden dat zij ooit het mikpunt was van spot en jarenlang met zichzelf vecht. “Het was alsof ik elke dag over een enorme berg vol distels moest zien te geraken”, zegt ze. Nu zet ze die ervaring in om jongeren met gelijkaardige problemen te ondersteunen. “Ik verloor mijn mama toen ik elf was. Mijn ouders gingen enkele jaren voordien uiteen. Ik probeerde dat alleen te verwerken en liep constant rond met het idee: je moet sterk zijn en er niet te veel stilstaan. Ik hield dat enkele jaren vol, maar in de derde graad van het middelbaar liep het goed mis. Ik volgde

Grieks-Moderne Talen, een richting waarin slechts enkele leerlingen zaten. Daardoor moest ik voor een aantal vakken vaak van klas veranderen.”

Huiduitslag

“Ik werd nergens aanvaard omdat ik telkens terechtkwam in een groep die al gevormd was. De situatie escaleerde toen een ex-vriendje roddels over me begon te verspreiden. Ze deden mijn stem na en noemden me melaats omdat ik huiduitslag had die werd veroorzaakt door een geneesmiddel. Als ik in de les lichamelijke opvoeding iets moest voordoen, werd ik uitgelachen. Tijdens de pauzes ging ik vaak op het toilet zitten om met niemand in contact te moeten komen.” “Ik telde de dagen letterlijk af, met streepjes. In het hoger onderwijs werd het er niet beter op, integendeel. Door mijn onverwerkt verleden kreeg ik angstaanvallen en werd ik extreem perfectionistisch. Ik wilde de controle niet verliezen over mijn resultaten, over mijn dagindeling, over het aantal uren slaap ... Mijn spontaneïteit raakte ik volledig kwijt. Ik durfde niet meer afspreken met vrienden, want hoe zou ik bij hen overkomen?”

Zelfverwonding

“Uiteindelijk koos ik voor een crisisopname. Dat was één van de moeilijkste beslissingen in mijn leven, het begin van een lange weg ook. Ik heb keihard geknokt om de persoon te worden die ik nu ben. Het gaat momenteel

goed met me. Of ik helemaal genezen ben? Laat het me vergelijken met een beenbreuk: je kan weer stappen en lopen als voorheen, maar op een scan zal je altijd het litteken zien. Ik blijf waakzaam, in mijn hoofd is er steeds een stemmetje dat me tot voorzichtigheid aanmaant. Ik probeer anderen te helpen met wat me overkomen is. Als we met onze infomobiël naar scholen gaan, vertel ik mijn hoopvol verhaal. Dat slaat aan. In sommige klassen doen ze tijdens de inleiding wat stoer, in de aard van: wat komt die hier nu vertellen?” “Maar als ik dan aan het woord kom over mijn verleden, wordt het plots heel stil. Ik merk iedere keer opnieuw dat een persoonlijke getuigenis een grote kracht heeft. *Allez, jij ziet er zo tof uit. Dat kan toch niet dat jij psychiatrische hulp nodig had?* Dat soort reacties krijg ik heel vaak. Het is zeker niet de bedoeling om

met mijn ervaringen de aandacht te trekken. Ik wil er alleen maar mee aangeven dat het iedereen kan overkomen en dat het echt niet onmogelijk is om uit een depressie te geraken, hoe diep de put ook lijkt.”

// VOORSTELLING // ‘OPEN GEEST’ VAN TE GEK!?

ELINE DE MUNCK & WOUTER BERLAEN
donderdag 10 oktober 2019 om 13.30 uur in cultuurcentrum De Kimpel
Voor leerlingen van de tweede graad secundair onderwijs

www.4voor12.be
www.tegek.be
www.zelfmoord1813.be

EXPOkimpel

EXPOkimpel is een plek van ontdekking, een plaats voor ontmoeting, creatie en vernieuwing. Ook in seizoen 2019-2020 ben jij – samen met je leerlingen – welkom voor een dosis kunst en massa's cultureel talent! Voor het derde jaar op rij staat er een rijke programmatie op punt, variërend tussen gevestigde waarden op de kunst- en cultuurscène en nieuwe opkomende, lokale talenten.

Met fotograaf Jef Hermans, exposant Debora Dehaes, muralist Lindert Steegen, fotografe Kim Nijs, de laatstejaarsstudenten van de Kunstkoepel en vele anderen. Kom je met je klas naar De Kimpel voor een theatervoorstelling, een bezoekje aan de bib of een sportactiviteit? Neem dan zeker even de tijd en ontdek met je leerlingen de laatste nieuwe expo. Alle tentoonstellingen zijn gratis en vrij toegankelijk, reserveren is niet nodig!

Het volledige aanbod: www.dekimpel.be/expo.

Jeugdcentrum De Bilding. Ook voor scholen een plek om te ontdekken.

Op zaterdag 13 april 2019 vierde jeugdcentrum de Bilding haar eenjarig bestaan met een knalfuif. Het afgelopen jaar vonden er heel wat tonnen, fuiven, quizen en optredens plaats. Enkele scholen organiseerden er zelfs al hun (pre-) Chrysostomosfuif. De zaal heeft een praktische inrichting met vaste koelcel, mobiel podium, dj-booth en togen met alle dranken ter beschikking. Maar de Bilding is meer dan enkel een fuifzaal en rocktempel. Blokkende studenten kunnen er terecht, er is een repetitieruimte annex opnamestudio en het is de uitgelezen plek om workshops, toonmomenten of teambuildings te organiseren. Afhankelijk van het aantal deelnemers, kan je gebruikmaken van de kleine of grote zaal (of een combinatie van beide). De Bilding is centraal gelegen op vrijetijdscampus De Kimpel met een eigen parking en goed beveiligde fietsenstalling met camerabewaking.

Meer weten? Neem dan zeker een kijkje op www.bilzen.be/jeugdcentrum of contacteer de jeugddienst via jeugd@bilzen.be of 089 519 329.

Voor scholen wordt het laagste huurtarief aangerekend.

Karlijn Loix, leerkracht
Basisschool Rippetip, Beverst -

Creatief met erfgoed

Bilzen is lid van de intergemeentelijke organisatie Erfgoed Haspengouw. Dat betekent dat alle Bilzerse scholen gratis gebruik kunnen maken van het erfgoedpakket 'GouwGoed'. Het aanbod is origineel en leerrijk, maar weinig gekend door de Bilzerse leerkrachten. De leerlingen van de tweede en derde graad van Basisschool Rippetip in Beverst testten de workshops uit en waren heel enthousiast. Juf Karlijn Loix vertelt.

De workshops werden op school gegeven door enkele enthousiaste erfgoedbemiddelaars, allemaal vrijwilligers. Ze lieten de kinderen proe-

ven van de diversiteit van ons cultureel erfgoed. Niet door feiten op te sommen, maar door de kinderen zelf te laten onderzoeken wat er schuilgaat achter bepaalde voorwerpen en tradities. Het aanbod is heel ruim en divers: het gaat over oude gebruiksvoorwerpen, maar ook over verhalen, oude lengtematen, de Haspengouwse appelsoorten, ... De kinderen waren vooral gefascineerd door de workshop 'BroekzakGoed', erfgoed dat netjes in je broekzak past. Met allerlei kleine spulletjes ontstond op een tafeltje plots een heus fantasiespel, waarmee ze zich eindeloos amuseerden. Achteraf hadden ze het er nog lang over. De kinderen brachten zelf ook allerlei voorwerpen mee waarmee ze de mooiste verhalen en de tofste spelletjes verzonden. Dit schooljaar hebben we een nieuw project rond erfgoed opgezet, opnieuw in samenwerking met Erfgoed Haspengouw. Deze keer hebben we ook de grootouders van de kinderen uitgenodigd om deel te nemen. De interactie tussen

jong en oud was ontzettend waardevol.

Meer info en reservaties via info@erfgoedhaspengouw.be of 011/70 18 30. www.erfgoedhaspengouw.be/erfgoededucatie/gouwgoed/

Wat is GouwGoed?

Met het educatieve pakket 'GouwGoed' gaan de leerlingen aan de slag met ons Haspengouws erfgoed. Door te onderzoeken, te ervaren en te doen, ontdekken ze de verhalen achter de meegebrachte objecten. Het pakket bestaat uit zes workshops, die op school gegeven worden door vrijwillige erfgoedbemiddelaars: AppelGoed, BoerenGoed, FietsGoed, MeetGoed, BroekzakGoed, StilteGoed. Je kan kiezen voor één workshop, maar je kan ook een combinatie maken van verschillende workshops of een volledig dagprogramma reserveren.

Sarah Appermont, Klavertje 3 -

De leesslang van Klavertje 3

Voorlezen, lezen, leesplezier? Dat stimuleren wij met Klavertje 3 met een driejaarlijks leesproject. Twee weken lang dompelen we iedereen van kind tot grootouder onder in de magische wereld van boeken. De Voorleesweek openen we met een heuse show, waarin alle leerlingen beloven veertien dagen zoveel mogelijk te lezen. Zelfstandig lezen en voorleesmomenten door auteurs en gastvertellers creëren een extra buzz in onze school. Kers op de taart is onze speciale vertelhoek. Deze toveren we tijdens het leesproject om tot een *boekenbeleefland*. De kinderen wanen zich dan echt in het verhaal en het boek.

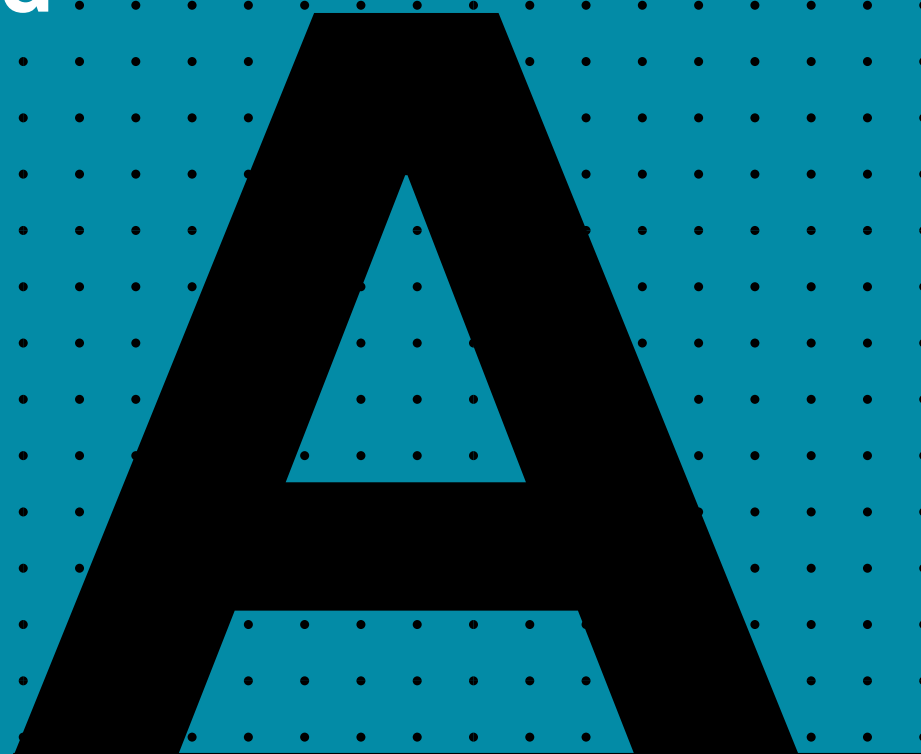
Dit jaar kozen we voor het thema 'Woordfabriek'. De leerlingen moesten de onfortuinlijke en verliefde Florian helpen. Hoe meer ze lazen, hoe meer geld ze verdienen om woorden te kopen voor Florian en de inwoners van het land van de grote woordfabriek. Deze woorden hingen verspreid over de school. Bij echte bankautomaten konden leerlingen hun verdiende geld inwisselen voor woorden. Als slotmoment vormden alle - meer dan 300 - leerlingen één

grote slang terwijl ze aan het lezen waren. Waarom we zo'n leesproject organiseren? Lezen is een belangrijke vaardigheid en vraagt oefening. We willen onze leerlingen op deze manier warm maken om te lezen, ook al is het voor hen soms moeilijk. Daarom blijven we ze aanmoedigen met *tussendoortjes*: een bezoekje van de hoofpersonages aan de klas, een toneeltje waarin het verhaal al een klein vervolg krijgt, een filmpje

of een lied. Wij ervaren dat dit thematisch werken met visualisaties en beleving de leerlingen enthousiasmeert en motiveert.

“De Voorleesweek openen we met een heuse show, waarin alle leerlingen beloven veertien dagen zoveel mogelijk te lezen”

Aanbod 2019 - 2020

Kleuteronderwijs

// EXPO // INTUSSEN OP DE KERMIS

JEF HERMANS

20 september 2019 t.e.m. 6 oktober 2019

aan CC De Kimpel

doorlopend van 10 tot 17 uur

voor alle kleuters // gratis

Met *Intussen op de kermis* brengt de Bilzerse oud-leerkracht en creatieveling Jef Hermans op een knappe, fotografische manier het (vergankelijke) kermisleven in Zuid-Limburg in beeld. Kom de foto's ontdekken in de opvallend beschilderde werkkeet.

// VOORSTELLING // LICHT!

TOUT PETIT

donderdag 3 oktober 2019

voorstellingen om 11 en 13.30 uur

kleuters 3+ // prijs: 5 euro

In *licht!* maak je kennis met de vele nuances van licht, zoals het schemerlicht van een zaklamp en het felle licht van een grote spot. Elk schijnsel brengt een andere sfeer. De voorstelling prikkelt je verbeelding en zorgt voor verwondering bij jonge kinderen en volwassenen. *licht!* is een woordeloze danstheatervoorstelling over bewegend licht. Aan het eind van de voorstelling wordt het publiek uitgenodigd om zelf te experimenteren met licht.

choreografie & dans: Lies Cuyvers en
Ciska Vanhoyland
www.toutpetit.be

**In *licht!* maak je kennis met
de vele nuances van licht,
zoals het schemerlicht van
een zaklamp en het felle licht
van een grote spot.**

// VOORSTELLING // KNORREN EN KUSSEN
DE KOLONIE MT
maandag 25 november 2019
voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur
kleuters 4+ // prijs: 5 euro

Aards en ambachtelijk, inventief en verrassend. Geïnspireerd op een eeuwenoud Roemeens volkssprookje. Muziektheater De Kolonie geeft er een geheel eigen twist aan. Verwacht prinses, echte vlammen, een curieuze bevalling en kastelen waar wreed geknord, getoverd en gekust wordt!

spel & zang: Anke Jochems
livemuziek: Sattar Khan
www.dekoloniemt.be

// VOORSTELLING // INTERNATIONAAL VERTELFESTIVAL
PROFESSIELE VERTELLERS UIT BINNEN- EN BUITENLAND
23 en 24 januari 2020
voorstellingen om 9.45, 11, 13.15 en 14.30 uur
voor alle kleuters
prijs: 1ste voorstelling: 4 euro,
2de voorstelling: 3,50 euro

Een internationale groep van een 30-tal professionele vertellers brengt eigen verhalen, verhalen van auteurs of verhalen uit de volkse overlevering. Er zijn vertellers uit alle hoeken van Europa en alle genres komen aan bod: reis- en levensverhalen, spookverhalen, mythen, fabels, sprookjes ... Je krijgt ook de uitzonderlijke kans verhalen te horen van 'native speakers'.

// VOORSTELLING // BOOM
COMPAGNIE QUAND JE SERAI GRAND-E
donderdag 13 februari 2020
voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur
kleuters 3+ // prijs: 5 euro

Twee acteurs/acrobaten construeren de boom - letterlijk - voor je ogen. Met een trompet en een accordeon, met loops van geluiden, muzikale effecten en bruitage creëren ze een hele wereld. Ze klimmen in de boom, houden zich eraan vast en verstoppen zich erin, wat het leven van en in de boom extra illustreert.

concept en spel: Anouchka Crahay en
Maxime Membrive
www.quandjeseraigrande.be

Olleke Bolleke.
Kolder en ontroering, dicht op de huid van uw en onze kleinste theatervrienden.

// VOORSTELLING // OLLEKE BOLLEKE
THEATER TIERET
dinsdag 12 mei 2020
voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur
kleuters 4+ // prijs: 5 euro

Olle heeft 1 mama en 1 papa, 2 huizen, 4 oma's en 4 opa's, honderdmiljoenmiljard knuffels en een hoofd vol veel te veel vragen. En natuurlijk zijn ene dikke vriend die overal met Olle meegaat. *Olleke Bolleke* is een beeldende, poëtische maar bijwijlen ook hilarische voorstelling over scheiding, kleine pijntjes en groot verdriet.

scenario, tekst en spel: Joost Van den Branden
www.tieret.be

// EXPO // EINDEJAARSEXPO MET ZOEKTOCHT IN DE WANDELING
KUNSTKOEPEL ACADEMIE VOOR BEELD
19 juni 2020 t.e.m. 24 juni 2020
kleuters 4+ // gratis

Tentoonstelling waarbij de kleuters via een zoektocht de prachtige kunstwerken kunnen ontdekken.

Lager onderwijs

// EXPO // INTUSSEN OP DE KERMIS

JEF HERMANS

20 september 2019 t.e.m. 6 oktober 2019

aan CC De Kimpel

doorlopend van 10 tot 17 uur

voor alle leerlingen van het lager onderwijs gratis

Met *Intussen op de kermis* brengt de Bilzerse oud-leerkracht en creatieveling Jef Hermans op een knappe, fotografische manier het (vergankelijke) kermisleven in Zuid-Limburg in beeld. Kom de foto's ontdekken in de opvallend beschilderde werfkeet.

// VOORSTELLING // HET DING & IK

TIM DAVID, JAKOB VERSTICHEL, ANASTASSYA SAVITSKY EN RIET MUYLAERT

dinsdag 5 november 2019

voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur

eerste graad lager onderwijs // prijs: 5 euro

Een kindervoorstelling gebaseerd op het prentenboek van Shaun Tan. Het animatiefilmpje van het boek won een Oscar. Voor kinderen is dit een betoverend sprookje over het ongewone, 'anders' zijn en tegen de stroom ingaan. Volwassenen begrijpen ook de maatschappijkritiek daaronder. Met muziek, poppen en een acteur. Het is een verhaal dat je nooit meer zal vergeten.

spel : Tim David, Jakob Verstichel, Anastassya

Savitsky en Riet Muylaert

coach: Dimitri Leue

// VOORSTELLING // DAT BEGINT HIER AL GOED

VILLANELLA & HANNEKE PAAUWE

donderdag 21 november 2019

voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur

derde graad lager onderwijs // prijs: 5 euro

Dat begint hier al goed is een humoristisch en kwetsbaar verslag van het leven van een fee met faalangst. Een voorstelling over falen en schaamte, over spijt hebben en stomiteiten begaan. Over perfectie en prestatiedwang. Over het verschil tussen feeën en mensen.

tekst en regie: Hanneke Paauwe

spel en dramaturgie: Goele Derick

www.villanella.be

www.hannekepaauwe.be

// VOORSTELLING // MIST

HET WOLK

dinsdag 26 november 2019

voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur

tweede graad lager onderwijs // prijs: 5 euro

Twee meisjes hebben heimwee naar hun geboortedorp. Ze willen terug naar de situatie van vroeger, zoeken troost bij elkaar en in hun herinneringen. Mist maakt het thema van scheiden en ruzie bespreekbaar voor jonge kinderen met warme beelden, regen en wind.

van en met: Lize Pede en Sarah van Overwaele

// VOORSTELLING // INTERNATIONAAL VERTELFESTIVAL

PROFESSIELE VERTELLERS UIT BINNEN- EN BUITENLAND

23 en 24 januari 2020

voorstellingen om 9.45, 11, 13.15 en 14.30 uur

voor alle leerlingen van het lager onderwijs

prijs: 1ste voorstelling: 4 euro,

2de voorstelling: 3,50 euro

Een internationale groep van een 30-tal professionele vertellers brengt eigen verhalen, verhalen van auteurs of verhalen uit de volkse overlevering. Er zijn vertellers uit alle hoeken van Europa en alle genres komen aan bod: reis- en levensverhalen, spookverhalen, mythen, fabels, sprookjes, ... Je krijgt ook de uitzonderlijke kans verhalen te horen van 'native speakers'.

// VOORSTELLING // DE SOLDAAT

THEATER FROEFROE

maandag 3 februari 2020 om 13.30 uur

dinsdag 4 februari 2020 om 9.15, 10.45 en 13.30 uur

derde graad lager onderwijs // prijs: 5 euro

Een poëtisch, beeldend en grappig verhaal over de menselijke kant van een oorlog. Geïnspireerd op het kinderboek *De vijand* van David Cali/Serge Bloch en vertaald door Wim Opbrouck. Via een ingenieuze constructie beleef je Tuurs verhaal middenin in de loopgraven. Samen met de sfeervolle live muziek krijg je een beeldend, pakkend en ook grappig verhaal over de menselijke kant van de oorlog.

spel: Thais Scholiers, Dimitri Duquenooy, Filip Peeters, Heleen Haest en Wim Bernaers
www.froefroe.be

// VOORSTELLING // BADABOEM

NIC BALTHAZAR / BERT HUYSENTRUYT / ANNEBELLE DEWITTE

donderdag 5 maart 2020

voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur

tweede graad lager onderwijs // prijs: 5 euro

Badaboem is een roffelende ode aan drums en alle vormen van percussie. Van trommelkorpsen over rockbands tot techno. Het is ook een poëtisch verhaal over een hopeloos verliefde trommelaar aan een prachtige drummer. Dat alles in een knetterende tekst op rijm, vol humor, maar ook met een diepere grondlaag, bij jong en oud al te herkenbaar: de strijd tegen je eigen kritische stem. Een wervelend videospektakel ondersteunt een show waarin ook het publiek slagwerker wordt.

www.badaboem.net

// VOORSTELLING // DE TUIN VAN DE WALVIS

BEELDSMEDERIJ DE MAAN

donderdag 7 mei 2020

voorstellingen om 10.30 en 13.30 uur

eerste graad lager onderwijs // prijs: 5 euro

Gebaseerd op de prachtvertelling van meesterpointillist Toon Tellegen, bekroond met de Zilveren Griffel 2016. Over een walvis die een tuin op zijn rug wil. Tot het zover is. Een kruisbestuiving tussen live theater en luisterspel. Of een levend schilderij met soundtrack. Of een VJ-concert met overheads.

naar Toon Tellegen (Querido)

spel en figuren: Paul Contryn

www.demaan.be

De tuin van de walvis:
over een walvis die een tuin
op zijn rug wil. Tot het zover
is.

// EXPO // EINDEJAARSEXPO MET

ZOEKTOCHT IN DE WANDELING

KUNSTKOEPEL ACADEMIE VOOR BEELD

19 juni 2020 t.e.m. 24 juni 2020

voor alle leerlingen van het lager onderwijs
gratis

Tentoonstelling waarbij de leerlingen via een zoektocht de prachtige kunstwerken kunnen ontdekken. Ook in EXPOkimpel en in het stedelijk administratief centrum zijn er kunstwerken te zien.

// PROJECT // ANNE FRANK

Oktober 2019 t.e.m. februari 2020

vijfde leerjaar lager onderwijs of

derdegraadsklassen // gratis

oktober/november 2019:

workshops Anne Frank

januari/februari 2020:

workshops Malala Yousafzai

februari 2020: slotfeest Anne Frank

// PROJECT // BOEKENBEKER, DÉ BATTLE VOOR VLOGGERS EN VOORLEZERS

Oktober 2019 t.e.m. maart 2020

derde graad lager onderwijs // gratis

oktober/november 2019:

workshops voorlezen/leestheater/vloggen

oktober/november 2019: voorrondes op school

december/januari 2019/20: verdiepende

workshops voorlezen/leestheater/vloggen voor finalisten

maart 2020: voorleesbattle in De Kimpel

meer info pag. 9 & 29

// WORKSHOP // GOUWGOED

ERFGOED HASPENGOUW

het hele jaar beschikbaar

voor alle leerlingen van het lager onderwijs
gratis

Creatieve erfgoedworkshops, gegeven op school door een team van erfgoedbemiddelaars. Je kan kiezen voor één workshop, maar je kan ook een combinatie maken van verschillende workshops of een volledig dagprogramma reserveren.

reserveren via info@erfgoedhaspengouw.be of 011/70 18 30

Secundair onderwijs

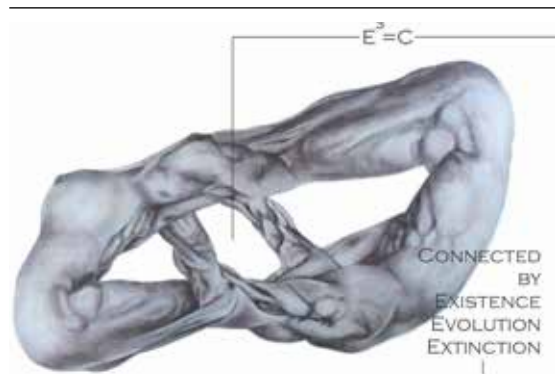
// EXPO // RONDLEIDING IN DE WANDELING
KUNSTKOEPEL ACADEMIE VOOR BEELD
de hele maand september
duur rondleiding: 1 uur
alle jaren secundair onderwijs // gratis

In de maand september krijgen de leerlingen van de secundaire scholen een boeiende rondleiding in de academie. Dat kan op elke schooldag in september, reserveer je bezoek.

// EXPO // INTUSSEN OP DE KERMIS
JEF HERMANS
20 september 2019 t.e.m. 6 oktober 2019
aan CC De Kimpel doorlopend van 10 tot 17 uur
alle jaren secundair onderwijs // gratis

Met *Intussen op de kermis* brengt de Bilzerse oud-leerkracht en creatieveling Jef Hermans op een knappe, fotografische manier het (vergankelijke) kermisleven in Zuid-Limburg in beeld. Kom de foto's ontdekken in de opvallend beschilderde werfkeet.

// EXPO // CONNECTED BY EXCISTENCE, EVOLUTION, EXTINCTION IN EXPOKIMPEL
DEBORA DEHAES
4 oktober 2019 t.e.m. 20 oktober 2019
doorlopend van 10 tot 17 uur
alle jaren secundair onderwijs // gratis

Debora Dehaes presenteert solo haar dynamische oeuvre, dat zich onderscheidt als een cross-over van schilderkunst, fotografie, videokunst en mode.

// VOORSTELLING // OPEN GEEST
ELINE DE MUNCK &
WOUTER BERLAEN / TE GEKI?
donderdag 10 oktober 2019 om 13.30
tweede graad secundair onderwijs
prijs: 7 euro

Eline De Munck heeft haar oma nooit gekend. Ze beroofde zich van het leven toen Elines moeder vijftien was. Een generatie verder zijn de sporen hiervan nog voelbaar. Met deze voorstelling wil ze een boodschap van hoop geven. Er moet altijd nog een klein lichtpuntje zijn ... Er zijn altijd mensen die je graag zien. Altijd. Generatie overschrijdend.

Eigenlijk is het te gek om los te lopen: over ernstige psychische problemen wordt amper gepraat, terwijl één op vier personen in België ermee te maken krijgt.

www.tegek.be

// VOORSTELLING // MICHAEL SCHACK
STAAT & SPEELT RECHTOP!
MICHAEL SCHACK
dinsdag 19 november 2019 om 13.30 uur
tweede en derde graad secundair onderwijs
prijs: 7 euro

Michael Schack wil met zijn nieuwe voorstelling, "RECHTOP!", jongeren muzikaal verbinden in plaats van ze te 'beleren'. Zo kunnen ze elkaar meer leren respecteren dan 'ambeteren'. Sinds hij naast zijn internationale tournees met #Netsky nu ook als uniek solo optredende #DJDrummer de wereld rond reist én scoort, is Michaels inzicht en respect voor het jonge publiek en hun voorkeuren en grillen verder blijven groeien.

Eline De Munck heeft haar oma nooit gekend. Ze beroofde zich van het leven toen Elines moeder vijftien was. Een generatie verder zijn de sporen hiervan nog voelbaar.

// EXPO // EEN BLIK ACHTER DE SCHERMEN VAN EEN UNIEK KUNSTTRAJECT

EXPOKIMPEL

bezoek aan het kunsttraject: november en december 2019

eindresultaat in EXPOkimpel: 11 januari 2020
t.e.m. 19 januari 2020

alle jaren secundair onderwijs // gratis

Petrus Vanlessen, lesgever projectatelier aan de Academie voor Beeld, start dit najaar met een aantal lokale kunstenaars (allemaal oud-studenten van de Academie) een uniek kunsttraject. Als klas krijg je de kans om tijdens dit maakproces een kijkje te gaan nemen achter de schermen. De activiteiten van de deelnemende kunstenaars zijn live te volgen in EXPOkimpel. Dat kan op elke schooldag in november en december, reserveer vooraf je bezoek.

// VOORSTELLING // DETHLEFF

DE MANNSCHAFFT

maandag 10 februari 2020 om 13.30 uur

tweede en derde graad secundair onderwijs
prijs: 7 euro

DETHLEFF is het verhaal van twee verdwaalde zielen die samen de weg zoeken. Over eenzaamheid en aan de rand staan. Maar vooral over het leven. Keihard over het leven. Over Kurt Cobain, over de valversnelling, over eindelijk kunnen ademen, over plezier maken, over versieren, over kiezen.

Leerlingen liggen het ene moment schuddebuikend bij te komen van het lachen, het andere moment zakken ze diep in hun stoel weg omdat ze zich zo hard aangesproken voelen.

spel: Elias Vandenbroucke en Linde Carrijn/
Silke Thorrez

// VOORSTELLING // // WORKSHOP //

VLUCHTEN

JAMAL KAZZA

maandag 2 maart 2020 om 13.30 uur

alle jaren secundair onderwijs

prijs: 7 euro

‘Vluchten’ is een samenspel van drie personages die door een reeks van toevalligheden – hun levensloop – enorm geconfronteerd worden met verdrongen gedachten en gevoelens. Geen beeldspraak of dure woorden. Rond de pot draaien noch wikken en wegen. Maar recht voor de raap, in pure mensentaal! Jamal Kazza is een rasechte Limburger met Maghrebijnse roots. Hij was jarenlang straathoekwerker in Schoonbeek.

spel: Naima N’Alt-Si-Lahcen,
Salvatore Lampariello en Jamal Kazza
www.pl-ements.be

// PROJECT // BOEKENBEKER, DÉ BATTLE VOOR VLOGGERS EN VOORLEZERS

Oktober 2019 t.e.m. maart 2020

eerste graad secundair onderwijs // gratis
oktober/november 2019:

workshops voorlezen/leestheater/vloggen
oktober/november 2019:

voorrondes op school
december/januari 2019/20: verdiepende
workshops voorlezen/leestheater/vloggen voor
finalisten
maart 2020: voorleesbattle in De Kimpel

meer info pag. 9 & 29

**Leerlingen liggen het ene
moment schuddebuikend bij
te komen van het lachen, het
andere moment zakken ze
diep in hun stoel weg omdat
ze zich zo hard
aangesproken voelen.**

// VOORSTELLING // INTERNATIONAAL VERTELFESTIVAL

PROFESSIELE VERTELLERS UIT BINNEN- EN
BUITENLAND

20 april 2020 t.e.m. 24 april 2020

voorstellingen om 9.45, 11, 13.15 en 14.30 uur

alle jaren secundair onderwijs

1ste voorstelling: 5,50 euro,

2de voorstelling: 5 euro,

3e voorstelling: 4,50 euro

Vertellers uit alle hoeken van Europa brengen reis- en levensverhalen, spookverhalen, mythen, fabels, sprookjes, ... Je krijgt ook de uitzonderlijke kans verhalen te horen van 'native speakers'. Bovendien sluiten de genres die aan bod komen perfect aan bij de lesprogramma's talen.

// VOORSTELLING // ONGEKENDE EVIDENTIES RODE BOOM

donderdag 14 mei 2020 om 13.30 uur

alle jaren secundair onderwijs // prijs: 7 euro

In *Ongekende Evidenties* laten ze alles aan het toeval over. Meer zelfs: ze dagen het 'toeval' uit om een glimp van zijn bestaan te vangen. Het publiek komt hierbij terecht in een cross-over van theater, muziek en mentalisme waar toevalligheden zich ophopen tot magische ervaringen.

spel, muziek en mentalisme: Kurt Demey,
Joris Vanvinckenroye en Frederica Del Nero

// EXPO // EINDEJAARSTENTOONSTELLING IN DE WANDELING

KUNSTKOEPEL ACADEMIE VOOR BEELD

19 juni 2020 t.e.m. 24 juni 2020

alle jaren secundair onderwijs // gratis

Eindejaarstentoonstelling in De Wandeling.
Ook in EXPOkimpel en in het stedelijk administratief centrum zijn er kunstwerken te zien

Filippa: "Ik ben een echt leesbeest. Thuis heb ik een hele boekenverzameling maar toch ga ik regelmatig met mama naar de bib. Daar is meer keuze dan in de winkel en natuurlijk is het goedkoop. Ik lees het liefst boeken van David Walliams en Roald Dahl. Het boek Winterhuis Hotel van Ben Guterson vind ik keitof en ik kan niet wachten op het vervolg...zo leuk. Spijtig dat ik zolang moet wachten."

Florence: "Ik zou Niels Destadsbader, de zanger, graag eens ontmoeten. Hij zingt over het echte leven. Ik luister graag naar zijn liedjes. Als ik niet kan slapen, dan zing ik in mijn hoofd een liedje van Niels."

Filippa Jacobs en
Florence Janssen,
vierde leerjaar
Basisschool
Sint-Mauritius,
Bilzen

We hebben laatst een toneelstuk gezien in De Kimpel over verkleinde mensen. Er was een man die een huisgenoot opzoo. Ik heb toen heel hard moeten lachen. In de bibliotheek komen we altijd om boeken te halen. Meestal doen we dat na het zwemmen.

Celle Verjans, vijfde
leerjaar, Basisschool
Rippetip, Beverst

Ik hou van de *Fantasia-reeks van Geronimo Stilton en De Kronieken van Narnia* en alle boeken van *De waanzinnige boomhut* van Andy Griffiths. Op school mochten we zelf een verdieping bedenken, het kon niet gek genoeg zijn. Nadien werden onze ontwerpen tentoongesteld in De Kimpel, tijdens onze ontmoeting met Andy Griffiths.

Karolien Notermans,
vierde leerjaar,
Basisschool GoBiLijn,
Bilzen

Ik zou heel graag VEXX willen ontmoeten. Dat is een Belg die veel Youtube-filmpjes maakt over hoe hij tekent. Ikzelf teken ook heel graag en leer veel van hem.

Lowie Roebben,
zesde leerjaar,
Basisschool De Halte,
Martenslinde

“Ik heb genoten van de voorstelling ‘You Legend’ in Antwerpen. Van elk individu kan een legende gemaakt worden. Dit vertelden enkele mensen die door vallen en opstaan toch hun pad hebben gevonden en zo een mooie carrière hebben gemaakt. Door deze uitstap hebben we het inzicht gekregen dat je je doelen werkelijk kan bereiken. Het was echt de moeite waard.

Tessa Daniëls,
zesde middelbaar,
IKSO, Hoeselt

“Dunja: “Vorig schooljaar nam ik deel aan het project ‘Kiespijn’, waarbij jongeren erfgoed in de kijker zetten door middel van fotografie. We mochten ons project tentoonstellen in De Wijzer.”

Janne: “Dunja en ik mochten tijdens ‘Kinderkracht’, een studiedag voor leerkrachten, een toespraak geven in de Kimpel. Dit was een leuke kans om over onze eigen ervaringen te vertellen.”

Janne Van Den Driessche en
Dunja Lycops,
vierde middelbaar,
Atheneum Bilzen.

“Maya: “Ik heb een eigen schilderij gemaakt met bergen en bomen. Daar ben ik wel een beetje trots op.”

Ilah: “Het schilderij staat op een ezel in de klas. Zo kan iedereen het zien. Maya heeft het gemaakt met acrylverf.”

Ilah Castro Ribeiro
en Maya Croux,
vijfde leerjaar,
Basisschool GoBilijn,
Bilzen

P

Praktisch & reserveren

Reserveren

Reserveren kan via:

- het webformulier op www.ikbenfred.be
- 089 519 530
- fred@bilzen.be

Nieuwsbrief

Wil je op de hoogte blijven van wat Fred allemaal te bieden heeft? Schrijf je dan in voor de nieuwsbrief op www.ikbenfred.be.

Vervoer

Bilzerse kleuter- en lagere scholen die willen deelnemen aan één van onze culturele activiteiten, kunnen bij de reservatie busvervoer aanvragen.
(2 euro extra per kind voor schoolvoorstellingen).

Combineren

Heel wat leerkrachten en leerlingen komen regelmatig op bezoek op site De Kimpel voor een voorstelling, sportactiviteit of wekelijkse zwembeurt. Waarom geen combinatie maken met een bezoek aan de bib of lopende expo? Ook de Kunstkoepel in de Wandeling is op wandelafstand bereikbaar. Zin om je bezoek uit te breiden en een combinatie te maken? Neem dan gerust contact op en we bekijken hoe we er een uitstap op maat van kunnen maken.

Lesmappen

Voor een heleboel voorstellingen zijn er gratis lespakketten beschikbaar. Handig om in de klas mee aan de slag te gaan. Je kan deze lespakketten gratis downloaden op www.ikbenfred.be.

Bibliotheek De Kimpel

Eikenlaan 23
bibliotheek.bilzen.be
bibliotheek@bilzen.be
089 519 506

Cultuurcentrum De Kimpel & EXPOkimpel

Eikenlaan 25
www.dekimpel.be
reservatie@dekimpel.be
089 519 530

Kunstkoepel

Academie voor Beeld

Hospitaalstraat 15A
www.kunstkoepel.be
beeld@kunstkoepel.be
089 399 600

Kunstkoepel

Academie voor Muziek en Theater

Biesweg 20
3620 Lanaken
www.kunstkoepel.be
academie@lanaken.be
089 712 210